

talmak nagyköveteivel a holnapi fogadás folyamán fogja közölni.

Tsesme, április 21.

Két olasz hadihajó tegnap bombázta a közeli Lacsatát, de jelentéktelen kárt tett csupán. Senkisémet sebesült meg. A makri-i drótnélküli táviróállomásokat is bombázták az olaszok.

Konstantinápoly, április 21.

A Dardanellák mindaddig elzárva maradnak, amíg az olasz flotta az Archipelagosban cirkál. A török lapok jelentése szerint a hajózási társaságok Olaszországtól kártérítést fognak követelni az olasz akció által okozott forgalmi pangás miatt.

Konstantinápoly, április 21.

A „Tanin“ értesülése szerint Szaszonov külügyminiszter azon híreszteléseket, mint ha Olaszország és Oroszország között a Dardanellákra vonatkozólag megegyezés állana fenn, kategorikusan megcáfolja és kijelenti, hogy Oroszország a háború végeztéig semleges magatartást fog tanúsítani.

Konstantinápoly, április 21.

A lapok jelentése szerint az olasz flotta folytatja cirkáló utját az Archipelagosban, különösen Chios környékén.

Don-Rostov, április 21.

A gabonakereskedők tanácskozásán azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogyan lehetne a Dardanellák elzárásából származó károknak elejét venni és elhatározták, hogy a miniszterelnök útján a török kormánytól a szabad forgalom helyreállítását kérik, mert nem lehet a drágán vásárolt gabonarakományokat elszállítani és mert ezért sokan súlyosan károsodnának. Egyidejűleg arra kéri a kormányt, hogy a hitelt ne szüntessék be, mert különben általános pangás állana be a kereskedelem terén.

Az ország jogásza Szegeden.

— Szászy-Schwartz Gusztáv előadása a jövő jogáról. —

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Jogászegyesület szegedi vándorgyűlése a várakozásnak megfelelően impozáns volt. Az ország jogászvilágának kiválóságai adtak egymásnak találkozót ebben a városban, amely méltóan fogadta vendégeit. A jogászugyűlés kimagasló eseménye Szászy-Schwartz Gusztáv előadása volt.

A vasárnapi program reggel nyolc órakor kezdődött. A vendégek nyolctól-tíz óráig külön csoportokban a városi muzeumot, a Somogyi-könyvtárt, a Csillagbörtönt, az államfogházat és az ujszegedi Árpád-otthonot tekintették meg.

A gyűlést tíz óra után tartották meg a városháza dísztermében. A terem zsufolásig megtelt az ország minden részéből össereglett jogászokkal és az érdeklődő előkelő közönséggel. A szegedi jogászegyesület nevében Kray István ítélőtáblai elnök, a város nevében Lázár György dr polgármester üdvözölte a vendégeket. Nagy Ferenc nyugalmazott államtitkár elnöki megnyitóját után Szászy-Schwartz Gusztáv tartotta meg nagyértékű előadását a „jövő jogáról“. A közönség élvezettel hallgatta az európai híri jogtudós előadását.

A gyűlés után a Kass-vigadó Otthon termében díszbéd volt, amelyen számos fölköszöntő hangzott el. A vendégek délután három órakor utaztak el Szegedről.

A jogászok gyűléséről szóló részletes tudósításunk a következő:

NAGY FERENC DR ELNÖKI MEGNYITÓJA.

Nagy Ferenc elnök a következő szavakkal nyitotta meg az ülést:

A magyar jogászegyesület és a szegedi jogászegyesület együttes teljes ülését van szerencsém ezennel megnyitni. Amikor célul tűztük ki, hogy nemcsak az ország fővárosában tartjuk a mi egyes felolvasó gyűléseinket, hanem hogy kirándulunk a vidékre is, a vidéknek főbb gócpontjaira, akkor az a remény kecsegtetett, hogy ezáltal egy lényeges kiegészítést fog kapni a magyar jogtudomány és a magyar jogélet, mert tisztán a fővárosra koncentrálva az egy hiány, mert hiszen a magyar jogélet sokkal változatosabb országos elterjedésében, hogy csak a főváros szemüvegén keresztül lehessen azt látni és nézni, más felől az ország különböző részeiben oly értékes elemei vannak a magyar jogéletnek, amelyeket bevenni a mi közös munkákba egy feltétlenül szükségesség, hogy ha azt akarjuk, hogy csakugyan nagyobb haladás, emelkedetebb fejlődés mutakozzék jogtudományunk terén. Meg vagyunk győződve arról, hogy Szeged városa és környéke nekünk igen sokat fog hozzájárulni az ő értékes szellemi tőkéjével a magyar jogtudományok továbbfejlesztésével és ebben a reményben nyitom meg ezt a mai gyűlést, előre is köszönetet mondva a szép megjelenésért és kérve önöket, hogy a mi mai tárgysorozatunk iránt meleg érdeklődéssel szíveskedjék lenni, úgy hogy reméljük azt, hogy a mai nap azután tartós emlékeket fog hátrahagyni és állandó hatással is lesz a mi további együttműködésünk szempontjából. (Lelkes éljenzés). Az ülést megnyitom.

LÁZÁR GYÖRGY POLGÁRMESTER BESZÉDE.

Lázár György dr polgármester, Szeged város közönsége nevében a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Méltóságos elnök ur! Mélyen tisztelt Nagygyűlés! Mielőtt, igen tisztelt uraim, önök a Szeged város életében és történetében mindenestre megemlítésre méltó és fontosságára nézve első helyre igényt tartó programjuk megoldásához fognának, engedjék meg nekem, aki ezidő szerint Szeged város közönségét vagyok hivatva képviselni, hogy szíves türelmüket és szűken szabott idejüket egyetlen pillanatra igénybe vegyem. Szeged város közönsége és lakossága mindig igaz lelkesedéssel, jóindulattal, sőt ambícióval engedett tért a köz és társadalmi élet faktorai minden olyan megnyilatkozásának, amely végeredményében akár az anyagi, akár az intellektuális kulturának emelését célozza és hogy ha Szeged város közönsége ezen álláspontot foglalta el a köz és szociális élet minden nemes evolúciójával szemben, akkor kétszeres öröme van a város közönségének a mai napon, amikor Magyarország jogászvilágából összegyűlve látja a magyar intelligens középosztály azon rétegét, amely a múlt században a köz és társadalmi élet terén vezetőserepet játszott. Fokozza Szeged város közönségének öröme és lelkesedését az, hogy olyan férfi értékesítést voltak kegyesek felvenni programjukban, amely férfiú ugyanis mint ősi tudomány egyetemünk disze, de ugyanis mint jogfilozófus hirneve immár áttörte Magyarország határait és a messze terjedő világ periferiáin becsületet szerzett a magyar névnek, tiszteletet és elismerést a magyar jogtudományunknak. (Éljen Schwarcz!)

Ezen kettős öröm hatása alatt szívem igaz melegevel üdvözlöm önöket uraim Szeged város nevében akkor, amikor teljes ülést a város falain belül tartani szívesek, megköszönöm, hogy ezen teljes ülést Szegeden tartották és ezáltal városunk központosságát emelték. Ohajtom, hogy azon — fájdalom csak néhány órára is, amit az urak Szeged város falain belül eltölteni fognak, — magukat jól érezzék és a jogtudomány fej-

lesztésére irányuló feladataikat az eredményesség áldása kísérje. Uraim: az isten hozta önöket! (Lelkes éljenzés.)

KRAY ISTVÁN BESZÉDE.

A szegedi jogászegyesület elnöke: Kray István, a szegedi királyi ítélőtábla elnöke, a következő szavakkal tolmácsolta a vendégek iránt üdvözlését:

— Mélyen tisztelt teljes ülés! A mai, bár sokkal szerényebb keretbe foglalt ülésünknek külső képe abból az okból is, hogy a mindnyájunk, az egész hazai jogászság által annyira tisztelt Nagy Ferenc ur öméltsága személyében ugyanaz az elnök vezeti ülésünket most, mint akkor is, lelkembe idézi a néhány hónappal ezelőtt Budapesten megtartott országos jogászugyűlés emlékét, mely az elért nagy siker gazdag fényében még oly élénken ragyog előttem. Ezen a gyűlésen résztvett a hazai egész jogászközönség és résztvett a magas kormány, résztvettek a székesfőváros és a tudományos intézetek képviselői és résztvett az ország legtávolabbi jogászközönség. Ez a hatalmas érdeklődés bizonyítja leginkább, hogy a gyűlések megtartása szükségesség, melyet az ezeken megvitatott jogi és ezekkel szorosán kapcsolatos bölcséleti és társadalomtudományi kérdések mindenkit egyaránt érdeklő főfontosságai voltak. Az emberek legbecesebb problémáit: az állampolgárok legerősebb jogait a tudomány és gyakorlat eszközeivel meghatározni és biztosítani csakugyan közszükség, kivált napjainkban, amikor oly irányzatok és eszméramlatok merülnek föl, amelyek eddigi egész jogéletünket alapjában ostromolják és ezzel a bizonytalanság kínos érzelmeit idézik fel. Örömmel és mély tisztelettel üdvözlöm jogunk egységes irányának egyik leghivatottabb vezérémbert: Nagy Ferenc ur öméltsóságát, a mi illusztris elnökünket, aki vezető szép hivatását olyan fáradhatatlan buzgalommal és azzal a nemes ambícióval, amely szabad országban a közérények közt a legelső, magára vállalni szíveskedett. (Lelkes éljenzés.)

Utána Nagy Ferenc dr elnök megköszönte az üdvözléseket, ismertette a Magyar Jogászegyesület célját és működését s végül felkérte Szászy-Schwartz Gusztáv dr egyetemi tanárt, hogy a Jövő jogáról szóló előadását tartsa meg.

SZÁSZY-SCHWACZ GUSZTÁV ELŐADÁSA.

Feszült érdeklődés mellett, a nagyszámúban megjelent előkelő, díszes közönség előtt, melyben nagyszámúban voltak a nők is képviselve, kezdte meg Szászy-Schwacz Gusztáv előadását a Jövő jogairól.

Ezuttal a kiváló jogtudós nem a tétéles jogtan szemléletével foglalkozik, hanem a jövő jogának anyagi elvöltéteit iparkodott megjósolni a következőkben:

— A jövő jogának megállapításánál a főnálló jognak leghatalmasabb tényezőjét: a jog kötelező erejének okát mutatta ki. A konzervatívizmus, a jognak legértékesebb alapja, mert ez tartja szabadon a jog fejlődésének helyes és egészséges pályáját. A jogszabályok csak akkor lépnek be az életbe, ha azok nemes patinával, az idővel bevonódnak. Ezért pedagógiai szempontból leghelyesebbnek tartotta hallgatóit a római joggal megismertetni, mert az elmúlt időknek szelleme tiszteletet és nemes megnyugtatást, törvénybecsületet von ki az emberek lelkéből. Egész másképen fest az a törvény, melynek kötelező ereje századokra nyulik vissza, mint amelyeknek szerzőire ujjal lehet rámutatni.

Szerinte tehát a jog fejlődésének alapföltétele egy egységes, konzervatívizmus, amely ép biztosítéka a jog életrehívásának, kötelező hatásának. A szellemi ökonómia törvénye kívánja meg, hogy minél kevesebb eszközzel változtatással, thát munkamegtakarítással alkossunk törvényeket. Így az angolok